

(Programa)

CURS: 2010-2011.

Assignatura: Filosofia Política I (**Grup:** A1 i B1). **Professor:** José Manuel Bermudo Ávila

Temari oficial.

1. **El concepte de filosofia política** (La FP al nostre temps. Filosofia política, ontologia i filosofia de la història).
  2. **La política i allò polític** (Diversos conceptes de política).
  3. **Ètica, política i dret** (La qüestió maquiavel·liana. El dret com a creació i límit de la política).
  4. **El poder i l'Estat** (El poder polític i la seva legitimació. Estat i poder. La idea contractualista de l'Estat).
  5. **La llibertat** (Llibertats negatives i positives. Llibertat, igualtat i solidaritat).
  6. **La democràcia** (Formes històriques de la democràcia. Problemes actuals de la democràcia. Democràcia i drets. Les declaracions de drets).
  7. **La justícia** (Teories contemporànies de la justícia. Justícia i ciutadania).
  8. **La comunitat política** (Models de comunitat tancada: *polis*, *cosmopolis* i *civitas dei*. Models de comunitat oberta: associació de mercaders, societat jurídica i comunitat ètica).
-

Bibliografia bàsica

- BERMUDO, José M. *Filosofía política*. 3 vol. Barcelona: Ed. del Serbal, 2001, vol. I i II.
- CHÂTELET, François; PISIER, Evelyne. *Les conceptions politiques du XXè. siècle*. París: PUF, 1983.
- FIOROT, Dino. *La filosofia politica, oggi*. Torí: G. Giappichelli Editore, 1990.
- FERRY, Luc. *Filosofía política*. 3 vol. Mèxic: FCE, 1990.
- KYMLICKA, Will. *Filosofía política contemporánea*. Barcelona: Ariel, 1995.
- QUESADA, Fernando (ed.). *Filosofía política*. Madrid: Trotta, 1997.
- RAPHAEL, David D. *Problemas de filosofía política*. Madrid: Alianza, 1983.
- SABINE, Georg. *Historia de la teoría política*. Mèxic: FCE, 1963.
- TENZER, Nicolas. *Philosophie politique*. París: PUF, 1994.
- TOUCHARD, Jean. *Historia de las ideas políticas*. Madrid: Tecnos, 1969.
- WOLFF, Jonathan. *An Introduction to Political Philosophy*. Oxford: Oxford University Press, 1996.
- WISER, James L. *Political Philosophy, a History of the Search for Order*. Englewood Cliffs (N. J.): Prentice-Hall, 1983.

(Avaluació)

Sistema d'avaluació

Es valoraran tres tipus d'activitats:

A) Examen final consistirà en el desenvolupament de dos temes: un obligatori y l'altre voluntari (per aspirar a l'excel·lència). Els temes seran qüestions concretes de les que es recullen literalment en el "temari d'examen" que s'adjunta a continuació (*). Aquest temari desenvolupa el contingut del programa oficial. A l'examen, l'alumne podrà utilitzar els apunts i les notes de lectura (no llibres ni documents impresos) que hagi elaborat al llarg del curs. A tal efecte s'exigeix com a metodologia d'aprenentatge l'elaboració col·lectiva d'una "Memòria" que desenvolupi el màxim possible el temari d'examen, donat que podrà utilitzar-se a l'examen final. La informació per elaborar la memòria provindrà tant a les classes com del treball personal a la biblioteca.

B) Assistència a les conferències i debats de les "Jornades de Filosofia política", que tindran lloc al llarg de novembre.

C) Assistència "activa" a les classes teòriques i a alguns dels seminari o sessions que organitzi el Seminari de Filosofia Política al voltant de la lectura d'algun text o de l'anàlisi d'un tema de filosofia política.

D) Elaboració, en grups de 8-10 alumnes, de la "Memòria" mencionada.

(*) Temari d'examen.

1. La Filosofia política en temps post- filosòfics. Crisi del fonament i nihilisme. Crisi dels ideals i pragmatisme. La filosofia política en un mon despolititzat.

2. La Filosofia política com a disciplina normativa, com a crítica i com a hermenèutica. Filosofia política i ontologia. Filosofia política i filosofia de la història. Filosofia política, ciència política, filosofia moral i filosofia del dret.

3. Diverses concepcions contemporànies de la política: Max Weber, Carl Schmitt, H. Arendt, J. Rawls, J. Habermas y M. Foucault. Concepció marxista i concepció utilitarista de la política.

4. Ètica, política i dret. La qüestió maquiavel·liana. La qüestió weberiana. Ètica de convicció i ètica de responsabilitat. La política com a creació del dret i el dret com a límit de la política.

5. El poder polític i la seva legitimació. Els seus límits ètics. L'Estat com forma política moderna. Estat i societat civil. L'Estat-nació i l'estat plurinacional.

6. La idea contractualista clàssica de l'estat. La idea contractualista contemporània de l'estat. De l'estat liberal a l'estat pluralista. El repte filosòfic d'un estat multicultural. Estat i nou ordre polític internacional.

7. Figures històriques de l'ideal. Ideal moral, ètic i polític. Ideals polítics: la pau perpètua, l'estat de dret, la societat justa, la societat solidària. El fi de les ideologies

8. Política i dret. Estat de dret i democràcia. Idea filosòfica i idea política de la democràcia. Ontologia de las diverses figures històriques de la democràcia: democràcia directa, govern representatiu liberal, democràcia parlamentària, democràcia d'opinió.

9. Problemes actuals de la democràcia. La democràcia i la crisi de la subjectivitat. Obstacles filosòfics i polítics per a la creació de la voluntat general. La relació conflictiva entre filosofia i democràcia. Problemes de la democràcia a la societat de consum. Democràcia i globalització.

10. Drets i llibertats. El discurs lliberal dels drets. Discursos heterodoxes: Burke, Bentham i Marx. Les “generacions” de drets. Drets dels individus i drets dels col·lectius.

11. Diverses figures de la llibertat: autonomia, independència, espontaneïtat. Concepcions de la llibertat política: llibertat liberal (negativa, no interferència), llibertat republicana (no dominació) y llibertat socialista (positiva, autodeterminació).

12. Igualtat de drets i d'oportunitats. Igualtat jurídica, social i econòmica. Igualtat instrumental i igualtat perfeccionista.

13. La joia de la política: la creació del ciutadà. Drets de la ciutadania i dret a la ciutadania. Necessitat d'una nova declaració de drets de l'home i del ciutadà. El rostre ocult dels drets: els drets com a béns de consum i com a forma paternalista de dominació.

14. La societat justa. Algunes teories liberals contemporànies de la justícia: Nozick, Rawls, Walzer, Harsanyi... La idea de justícia al marxisme analític contemporani (G. A. Cohen, J. Elster...).

15. Comunitat i societat. Models clàssics de comunitat tancada: *polis*, *cosmopolis* i *civitas dei*.

16. Models de societats obertes: associació per a la defensa (Hobbes), associació de mercaders (Locke) i societat jurídica (Kant). La comunitat ètica moderna: propostes de Rousseau i Hegel. La societat comunista en el marxisme.

17. La comunitat impossible: mort de Deu i de l'home. Nietzsche i el nihilisme. Foucault i la fi de l'últim home. Individu i societat líquids (Bauman).